

νος, ὁ ὅποιος ἐφεύρε τὴν μηχανὴν καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος τὴν κινεῖ.

¹Κεῖται τὸ τέλος.

Σ.

1. Ἐκ τοῦ περὶ χαρακτήρος συγγράμματος τοῦ Σαμουήλ Σμῆλς (Samuel Smiles) θέλωμεν σταχυολογήσει μέρη τινὰ καὶ καταχωρίσει ἀτάκτως εἰς διάφορα φύλλα τῆς Ἑστίας ὡς ἀληθείας πρακτικὰς τοῦ κοινοῦ βίου καὶ πολυτίμους ὑποθήκας παρέχοντες ταύτας εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος εἶναι γνωστὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας δι' ἑτέρου αὐτοῦ συγγράμματος, τοῦ «Βοήθει σαυτὸν», ὅπερ εὐγενῆς τῶν παρ' ἡμῖν Κυρία μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ ἐξέδωκεν ἀνωμόως. Σ. τ. Δ.

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ

Μετάφρασις Α. Μ.

Ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι μία τῶν ἰσχυροτέρων κινητικῶν δυνάμεων, αἵτινες ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ. Ὑπὸ τὴν εὐγενεστέραν αὐτοῦ ὄψιν παριστᾷ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἐν ἀπάσῃ αὐτῆς τῇ μεγαλειότητι, ἅτε δεικνύων τὸν ἀνθρωπον ὑπὸ τὰ καλλίτερα αὐτοῦ χρώματα.

Οἱ ἄνθρωποι οἱ ἔχοντες ἀληθῆ ὑπεροχὴν, εἴτε διὰ τῆς φιλοπονίας αὐτῶν, εἴτε διὰ τῆς εὐθύτητος, εἴτε διὰ τοῦ ὕψους τῶν ἀρχῶν, εἴτε διὰ τῆς ὀρθότητος τῶν σκέψεων, ἐπιβάλλουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν εἰς τὰ πλήθη αὐτομάτως τινὰ σεβασμόν. Οἱ πολλοὶ κατὰ φύσιν πιστεύουσιν εἰς τοιοῦτους ἄνδρας, ἔχουσι πεποιθήσιν εἰς αὐτοὺς καὶ σπύδουσι νὰ μιμηθῶσιν. Ὅτι ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχει, ἐπ' αὐτῶν στηρίζεται, καὶ ἄνευ αὐτῶν ὁ κόσμος θὰ ἦτο ἀκατοίκητος.

Ὁ ἔξοχος νοῦς διεγείρει τὸν θαυμασμόν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ ἀσφαλιζει τὸν σεβασμόν ὁ πρῶτος εἶναι δύναμις τοῦ ἐγκεφάλου, ὁ δεύτερος ἀπόρροια τῆς καρδίας· ἐν τῷ μακρῷ δὲ σταδίῳ τοῦ βίου, ἡ καρδία κυβερνεῖ. Καὶ μὲν οἱ ἐξόχου νοῦς ἄνθρωποι ἐν τῇ νοημοσύνῃ τῆς κοινωνίας κατέχουσι θέσιν τινὰ ἀρμόζουσιν αὐτοῖς, ἀλλ' οἱ ἐμπλοεὶ ὅμως χαρακτήρος ἀποτελοῦσι τὴν συνείδησιν τῆς κοινωνίας. Ἐνθ' δὲ θαυμάζομεν ἐκείνους, μιμούμεθα τοῦτους.

Οἱ μεγάλοι ἄνδρες αἰεποτε ὑπῆρξαν ὄντα ἐξαιρετικὰ, καὶ τὸ μεγαλεῖον δὲ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἶναι σχετικόν· διότι οἱ ἄνθρωποι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ἔχουσι κύκλον ἐνεργείας τοσοῦτον περιορισμένον, ὥστε ὀλίγοι τυγχάνουσι τῆς εὐκαιρίας ν' ἀναδειχθῶσι μεγάλοι· ἕκαστος ὅμως ἐν τῇ κοινωνίᾳ δύναται νὰ φέρεται ἐντίμως καὶ δικαίως, καλὴν ποιούμενος χρῆσιν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ προσόντων· δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν, οὐχὶ δὲ καὶ κατάχρησιν τῶν διανοητικῶν καὶ σωματικῶν δώρων, ὧν ἔλαχε, δύναται νὰ προσπαθῆσθαι νὰ καταστήσῃ τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ ἀγαθὴν καὶ δυνατὴν. Εἰς αὐτὸν ἔγκειται νὰ εἶναι ἀληθής, δίκαιος, ἐντιμὸς καὶ πιστὸς καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ ἐλάχιστα πράγματα· ἐν ἐνὶ λόγῳ δύναται νὰ ἐκτελεῖ

τὸ καθήκον του ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας, ἐν τῷ ὅποιῳ ὥρισεν αὐτὸν ἡ Πρόνοια.

Ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆ τοῦ καθήκοντος ὅσον ἀπλή καὶ ἂν φαίνεται παριστᾷ τὸ ὑψηλότερον ἰδανικόν τοῦ βίου καὶ τοῦ χαρακτήρος. Ἴσως ἐν αὐτῇ οὐδὲν ὑπάρχει τὸ ἡρωϊκόν, ἀλλ' ὁ ἡρωϊσμός δὲν εἶναι ὁ καθημερινὸς κλῆρος τοῦ ἀνθρώπου· ἐνθ' δὲ τὸ ἀκλόνητον αἶσθημα τοῦ καθήκοντος ὑψοῖ αὐτὸν εἰς τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις, ἐξ ἴσου ποδηγετεῖ αὐτὸν καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς λειτουργίας τοῦ συνήθους βίου. Ἡ ὑπαρξις τοῦ ἀνθρώπου συγκεντροῦται ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν συνήθων καθήκοντων. Αἱ δρατικώτεροι δὲ πασῶν τῶν ἀρετῶν εἰσι καὶ αἱ ὠφελιμώτεροι ἐν τῇ καθημερινῇ χρῆσει· εἰσι στερεωτέροι καὶ διαρκέστεροι. Αἱ ἀρεταὶ αἱ ὅλως ἔξοχοι, αἱ ὑπεράνω κείμεναι τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου, πολλάκις ἀποβαίνουσι πηγὴ πειρασμῶν καὶ κινδύνων. Ὁ Μπουρκε ἐξήνεγκεν ἀλήθειαν εἰπὼν ὅτι «πᾶν οἰκοδόμημα ἀνθρώπινον, οὐτινος ἢ βάσις στηρίζεται ἐπὶ ἡρωϊκῶν μόνον ἀρετῶν, φέρει ἐν ἑαυτῷ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς διαλύσεως».

Ὅταν ὁ διδάκτωρ Ἀβὸτ, ὁ ὕστερον γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος Κανταβριγίας, ἐζωγράφησε τὸν χαρακτήρα τοῦ θανόντος φίλου του Θωμᾶ Σακβίλ, δὲν ἔθιξε ποσῶς τὴν ἀξίαν τούτου ὡς πολιτικοῦ ἀνδρὸς ἢ ὡς ποιητοῦ, ἀλλ' ὠμίλησε περὶ τῶν ἀρετῶν τὸν ἀνδρὸς ἐκείνων, αἵτινες εἶχον σχέσιν καὶ συναφείαν πρὸς τὰ καθημερινὰ τοῦ βίου καθήκοντα. «Ἐκ τίνων σπανίων πραγμάτων ἦτο πεποικισμένος! εἶπε· τίς παρ' αὐτὸν ὑπῆρξε τρυφερώτερος πρὸς τὴν γυναῖκά του, ἀγαθότερος πρὸς τὰ τέκνα του, τίς ἔδειξε μεγαλειότεραν ἀφοσίωσιν εἰς τοὺς φίλους, μετριοπάθειαν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ πίστιν εἰς τὴν τήρησιν τοῦ λόγου;»

Βέβαιον δ' ὄντως εἶναι ὅτι δύναται τις καλλίτερον νὰ κατανοήσῃ καὶ ἐκτιμήσῃ τὸν ἀληθῆ χαρακτήρα τοῦ πλησίον διὰ τῆς διαγωγῆς τούτου πρὸς τοὺς ἀναστρεφόμενους αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦ τρόπου, δι' οὗ πραγματεύεται τῆς λεπτομερείας μιᾶς ὑποθέσεως, χυδαίας ἔστω, καὶ ἐκ τῶν καθημερινῶν πράξεων τοῦ ἀνθρώπου, ἢ διὰ τῶν τρόπων, δι' ὧν καθίσταται γνωστὸς εἰς τὸ κοινὸν ὡς συγγραφεὺς, ρήτωρ ἢ πολιτευόμενος.

Ὑπὸ ἑτέραν δ' ἔοψιν τὸ καθήκον, ὅπερ ἐν γένει εἰσέρχεται εἰς πάσας τὰς σχέσεις τοῦ συνήθους ἀνθρωπίνου βίου, εἶναι καὶ τὸ στήριγμα τῶν εὐγενεστέρων χαρακτήρων. Δύναται νὰ συμβῆ νὰ μὴ ἔχη τις οὔτε γνήματα, οὔτε κτήματα, οὔτε ἐπιστημονικὰ γνώσεις, οὔτε δύναμιν, ὅφειλε ὅμως νὰ ἔχη σταθερὰν καρδίαν, εὐγενεῖς διαθέσεις, νὰ εἶναι ἐντιμὸς, πιστὸς, μετριοφρων. Ὁ προσπαθὼν νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἑαυτοῦ καθήκον κατὰ συνείδησιν φθάνει εἰς τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐπιλάσθη, καὶ καταθέτει αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐν